Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colonă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unu anŭ 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe şese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anu 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtu şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 100. Braşovŭ, Vinerĭ, 6 (18) Maiu 1888.

Braşovŭ, 5 Maiu st. v. 1888.

Diarulŭ german din locŭ „Kronstädter Zeitung“ susţinuse într'unulŭ din articulii sĕi, că în lupta contra maghiarisărei esistă o solidaritate de interese între Saşĭ şi românĭ.

„Kolozsvar“ vrêndu sĕ nege acesta, s'a încinsŭ o polemică între ambele foi.

„Kronstädter Zeitung“ de Sâmbătă respundêndŭ foiei maghiare guvernamentale din Cluşiu scrie între altele:

„„O mai mare consonanţă între părerile şi nisuinţele politice ale poporului şi ale conducĕtorilorŭ şi a presei sale, ca ceea ce o afli tocmai la poporulŭ săsescŭ şi românescu, nu esistă la nicĭ unu altŭ poporŭ pe lume. In senulŭ poporului săsescŭ ca şi a celui românescu esistă adĭ şi deja de multĭ anĭ numai o singură partidă. Precum cu fórte puţine escepţiunĭ individuale întregulŭ poporŭ săsescŭ se ţine de partida naţională săséscă, aşa se ţine şi întregulŭ poporŭ românescŭ de partida naţională română. Amêndouĕ partidele au o organisaţiune strînsă şi conducĕtorii de partidă au eşitŭ din libera alegere a întregului poporŭ. Pretutindenĭ au fostŭ aleşĭ acei bărbaţĭ, carĭ posedŭ cea mai mare încredere a poporului, a cărorŭ vederĭ politice cunoscute au corespunsŭ pe deplinŭ vederilorŭ şi nisuinţelorŭ poporului. Foile săsescĭ şi românescĭ politice suntŭ tóte foi de partidă. „Siebenb. deutsch. Tageblatt“ şi „Kronstädter Zeitung“ au fostŭ declarate apriatŭ ca organe ale partidei.“

„Cumcă redactorii foilorŭ săsescĭ şi românescĭ nu suntŭ — cum mereu voiescŭ se facă se credă pe cetitorii lorŭ foile maghiare — ultraiştĭ şi agitatorĭ, carĭ aţîţă poporulŭ în contra Maghiarilorŭ, ci bărbaţĭ de încredere, carĭ esprimă fidelŭ părerile lui, dovedesce între altele faptulŭ, că redactorii diarelorŭ „Kronstädter Zeitung“ şi „Gazeta Transilvaniei“ suntŭ liberŭ aleşii conducĕtorĭ ai partidei naţionale săsescĭ, respective ai partidei naţionale române din Ţéra Bârsei.“

„Noi amŭ accentuatŭ deja destulŭ de desŭ acestă deplină conglăsuire a poporului săsescŭ şi românescŭ cu conducĕtorii sĕi şi cu pressa lorŭ şi amŭ dovedit'o. Sperămŭ că de astădată nu numai „Kolozsvar“, ci şi celelalte foi maghiare îşĭ vorŭ însemna odată pentru totdeuna acestŭ faptŭ şi vorŭ înceta în cele din urmă cu flecăriile despre deosebirea între vederile politice ale poporului săsescŭ şi românŭ şi între conducĕtorii şi diariştii lorŭ. Decă der acestă poveste prostă s'ar mai ivi încă şi în viitorŭ în colónele foilorŭ maghiare, nu va mai fi o amăgire propriă, cum póte ar fi putută trece până acuma, ci o amăgire intenţionată a cetitorilorŭ foilorŭ maghiare seŭ, decă nu, o nouă dovadă, că acele foi maghiare nu suntŭ nicĭdecum informate asupra raporturilorŭ săsescĭ şi românescĭ, despre carĭ scriu, deórece nu le cunoscŭ nicĭ din propria intuiţiune, nicĭ nu şi-au datŭ vre-odată măcarŭ silinţa de a lua la cunoscinţă părerile pressei săsescĭ şi românescĭ“.

„Kolozsvár“ negă acum, că între Saşĭ şi Românĭ esistă o comunitate de interese. Elŭ caracteriseză nisuinţele Saşilorŭ şi Românilorŭ nimeritŭ, când dice, că scopulŭ principalŭ alŭ celorŭ din urmă este desfacerea uniunei Transilvaniei cu Ungaria, pe când scopulŭ Saşilorŭ nu este şi nu póte fi nicĭodată slăbirea orĭ chiar nimicirea statului ungarŭ. Acesta este forte esactŭ, deşi stă în directă contradicere cu învinuirea duşmăniei contra statului, făcută de mii de orĭ şi de cătră „Kolozsvár.“ Der şi o autonomiă mai mare a Transilvaniei între marginele statului ungarŭ, cum se nisuescŭ Românii a-o dobêndi, nu ar fi nicĭdecum identică cu-o slăbire seu chiar cu-o nimicire a statului ungarŭ. Este adevĕratŭ că noi Saşii ne-amŭ împăcatŭ cu faptulŭ uniunei, deşi elŭ a avutŭ ca urmare distrugerea constituţiunei nóstre municipale garantată prin lege; şi amŭ încetatŭ de a mai lupta în contra ei, îndată ce a fostŭ legalŭ esecutată. Der noi de sigurŭ că nu amŭ întîmpina în modŭ nesimpaticŭ cestiunea înzestrării Transilvaniei cu o mai mare autonomiă decă ea s'ar pune vre-odată la ordinea dilei. In acestă cestiune nu esistă der nicĭ contrarietate nicĭ comunitate de interese între Românĭ şi Saşĭ.“

„O neîndoiósă şi de totŭ însemnată comuniune de interese esistă înse între Saşĭ şi Românĭ în cestiunea limbei, pe care articululŭ lui „Kolozsvar“ n'a atins'o cu nicĭ unŭ cuvêntŭ. In acestă cestiune interesele nóstre sunt cu totulŭ identice. Sasii şi Românii se luptă în modŭ egalŭ cu incordarea tuturorŭ puterilorŭ lorŭ pentru egala îndreptăţire a limbei, pentru apĕrarea limbei lorŭ materne în contra nisuinţelorŭ de maghiarisare ale guvernului unguresc şi ale societăţii unguresci. Şi acesta amŭ espus'o destulŭ de desu. Silinţa ce şi-o dă der „Kolozsvar“ spre a împinge întrega cestiune a comuniunei de interese pe unŭ altŭ terêmŭ este zadarnică.“

Nu mai trebue sĕ asigurămŭ, că cestiunile ce le atinge aicĭ foia germană din Braşovŭ suntŭ de celŭ mai mare interesŭ şi de cea mai mare importanţă pentru viitórele raporturĭ dintre Saşĭ şi Românĭ.

Accentuarea comuniunei de interese între cele două naţionalităţĭ nemaghiare ale Transilvaniei, fiă ea mărginită deocamdată şi numai la cestiunea apĕrării dreptului de limbă în potriva nisuinţelorŭ de maghiarisare, este în momentele actuale de o deosebită valóre, pentru că ne dovedesce, că compatrioţii noştri Saşi au începutŭ a se convinge, că cu sistemulŭ de isolare, ce l'au practicatŭ acum de douĕdecĭ de ani în viaţa politică, nu mai merge.

Nu o singură dată ni s'a oferitŭ ocasiunea a combate cu tótă puterea convicţiunei nóstre acésta nenaturală isolare politică a Sasilorŭ. Ea a avutŭ nu numai pentru dênşii, ci pentru totŭ Ardealulŭ urmărĭ destulŭ de triste, decâtŭ ca sĕ nu pună pe gândurĭ pe ómenii cu judecată matură politică.

Esistă, şi în împrejurările de faţă trebue sĕ esiste, o solidaritate de interese între Românĭ şi Saşĭ, căcĭ se tracteză şi pentru unii şi pentru alţii nu mai puţinŭ decâtŭ de limba şi cultura lorŭ, de esistenţa lorŭ naţională.

Noi totdeuna amŭ susţinutŭ acésta în modŭ hotărîtŭ şi decă Saşii vinŭ şi-o mărturisescŭ şi ei acum mai multŭ ca vreodată, se nasce întrebarea, că óre este de ajunsŭ ca comuniunea de interese sĕ se accentueze numai în foile române şi săsescĭ, orĭ este necesarŭ ca ea sĕ se şi manifeste prin fapte, şi nu numai prin fapte de isolată apĕrare, ci printr'o comună şi bine chibsuită procedere spre comună apĕrare în contra atacurilorŭ combinate ale adversarilorŭ dela putere?

Acésta importantă întrebare ar trebuĭ sĕ se discute în specialŭ cu tótă seriositatea, ce-o pretinde însemnătatea ei.

Tractatulŭ de comerţŭ cu România.

Cu ocasia discuţiunei bugetului ministeriului de comerţŭ în camera deputaţilorŭ din Viena, ministrulŭ de comerţŭ constată că tractările pentru încheiarea unui tractatŭ de comerţŭ cu România n'au înaintatŭ; der se póte spera a se face mai uşorŭ terenulŭ negociărilorŭ şi a se găsi cheia unui *modus vivendi*, în urma schimbării de cabinetŭ ce s'a făcutŭ în Bucurescĭ. Acéstă schimbare, dise ministrulŭ, permite sĕ se aştepte restabilirea continuităţei de vederĭ economice între cele două guverne.

„Câtŭ pentru noi, adaugă ministrulŭ, menţinemŭ acéstă continuitate, căcĭ nu putemŭ dori a merge în potriva comerciului nostru. Cu tóte astea, suntŭ vocĭ carĭ spunŭ, că interesulŭ nostru de a încheia unŭ tractatŭ descresce, cu câtŭ starea actuală de lucrurĭ se prelungesce“.

„Unirea“, luândŭ notă despre vorbele ministrului, dice că din ele se conchide, cumcă reînceperea tractărilorŭ ar fi apropiată şi că ministrulŭ austriacŭ speră, sĕ încheia convenţia în sensŭ mai potrivitŭ vederilorŭ austro-ungare. „Unirea“ atrage atenţiunea asupra vorbelorŭ ministrului austriacŭ, dicêndŭ că Românii trebue sĕ se pună pe lucru în ţéră, sĕ studieze seriosŭ, ca sĕ nu comită vr'o greşală când ar fi sĕ se 'ncheiă convenţiunea.

Nu-i vorbă, o înţelegere ar fi în totŭ casulŭ de doritŭ.

Situaţiunea în Serbia.

Cetimŭ în „L'Indépendance belge“:

Dela căderea cabinetului Gruicĭ, agitaţiunea în Serbia n'a încetatŭ unŭ minutŭ. Tótă lumea, chiar omenii politicĭ cei mai moderaţi, acusă pe faţă diplomaţia austro-ungară, că a lucratŭ pentru schimbarea cabinetului din urmă. Punerea în retragere a generalului Gruicĭ a făcutŭ sĕ crescă şi mai multŭ iritaţiunea patrioţilorŭ sêrbĭ în contra amestecului Austriei în afacerile interióre ale tênerului regatŭ. Dela punerea în retragere a generalului Gruicĭ, regele Milanŭ n'a mai eşitŭ din palatŭ; se dice că, cu tótă poliţia d-lui Cristicĭ, se teme că, decă s'ar arăta, i s'ar face demonstraţiunĭ ostile. Mai cu sémă printre studenţii dela universitatea din Belgradŭ agitaţiunea este la culme. Rectorulŭ a trebuitŭ sĕ conjure pe tinerii studenţĭ d'a se abţine dela orĭ-ce demonstraţiune periculósă.

Se vorbesce asemenea din nou de „Omladina.“ Sub acestŭ nume se înţelege dela 1848 o societate secretă, din care face parte tótă tinerimea slavă, tótă tinerimea care se înflăcăréză de idea reconstituirei vechiului regatŭ sêrbŭ. Până adĭ „Omladina“ are numerŏse ramificaţiunĭ în Serbia, în vechile provincii sêrbe carĭ se află încă supuse Turciei, în Bosnia, în Erţegovina şi în celelalte provincii ale Austro-Ungariei, locuite de Slavĭ. Se crede că cei doi diariştĭ sêrbĭ Ivanicĭ şi Petrovicĭ, arestaţĭ acum în urmă, celŭ dântâiu la Constantinopolŭ după cererea ambasadei austriace, şi celŭ de alŭ doilea la Semlinŭ de poliţia ungară, facŭ parte din „Omladina.“ De la arestarea lorŭ, adecă de aprópe două lunĭ nu s'a mai auditŭ vorbindŭ de ei.

Câtŭ pentru d-lŭ Cristicĭ, dênsulŭ ia disposiţiunĭ poliţienescĭ dintre cele mai riguróse faţă cu alegerile ce se pregătescŭ pe o scară fórte întinsă. Am vorbitŭ deja de circulara sa cătră prefecţĭ. Acum a adresatŭ o nouă circulară cătră tóte birourile telegrafului din Serbia, ordonându-le d'a nu espedia nicĭ o telegramă ostilă guvernului. Astfelŭ, nu se póte sci decâtŭ numai prin scrisorĭ ceia ce se petrece în ţéră. In acéstă privinţă a circulatŭ sgomotulŭ că o mişcare insurecţională ar fi isbucnitŭ printre trupele sêrbescĭ la Alexinaţŭ şi la Nişŭ. Este de notatŭ că aceste două oraşe suntŭ situate în acea parte, unde în 1883 isbucni insurecţiunea dela Timok, şi pe care d-l Cristicĭ, acum din nou la putere, a înăbuşit'o printr'o mare vĕrsare de sânge. De atuncĭ locuitorii din Alexinaţŭ şi din Nişŭ, ca şi poporaţiunea rurală din acea parte, suntŭ animaţĭ de simţiminte cu totulŭ ostile în contra preşedintelui actualŭ alŭ consiliului. Nu este decĭ nicĭ o îndoélă că au sĕ isbucnéscă turburărĭ în acea parte.

Câtŭ pentru disolvarea Scupcinei, pare că guvernulŭ stă încă nehotărîtŭ pentru a o face imediatŭ. Se dice că d. Cristicĭ n'o va face decâtŭ după sesiunea de tómnă. Preşedintele consiliului va întrebuinţa acestŭ lungŭ intervalŭ pentru a pregăti terenulŭ electoralŭ, care ar dovedesce, că se sciă, că este nepopularŭ şi că situaţiunea sa nu este asigurată.

SCIRILE DILEI.

Astădĭ, Joi, la órele 3 d. a. s'au întrunitŭ comisiunile din comitatulŭ Făgăraşului, al Têrnavei marĭ, al Odorheiului şi al Treiscaunelor şi probabil şi din alŭ Sibiiului sub presidiulŭ comitelui supremŭ conte *Bethlen*, spre a se sfătui în privinţa *proiectului de regulare a Oltului*. Precum audimŭ, nu suntŭ toţĭ învoiţĭ cu acéstă regulare.

* *
*

Ministrulŭ unguresců de comerţŭ a ordonatŭ *visitarea* tuturorŭ teritorielorŭ plantate cu *vii*. Unde se va constata esistenţa *filorerei*, se va raporta ministeriului spre a se lua mĕsurile de lipsă.

* *
*

Ministrulŭ unguresců de justiţiă a ordonatŭ tuturorŭ judecătorilorŭ de cercŭ ca, întru câtŭ nu esistŭ edificii administrative, persónele care au sĕ fiă arestate pentru *contravenţiuni de taxe şi timbre*, la cererea organelorŭ financiare trebue sĕ fiă primite în închisorile judecătoriilorŭ de cercŭ.

* *
*

Aflămŭ că directorulŭ superiorŭ de studii *Elischer*, ca representantŭ alŭ regimului, a început, adĭ Joi, inspecţiunea sa la gimnasiulŭ şi la şcóla reală română din locŭ. Inspecţia va dura trei dile.

* *

După o ordinaţiune a ministrului de justiţiă, *venitele abatoriceloră* (edificielorŭ unde se taiă vitele) nu cadŭ sub darea de venitŭ cl. 3, deórece institutele acestea rădicate de oraşe şi comune au a servi scopurilorŭ sanitare şi din acestŭ motivŭ suntŭ scutite de dare.

* *

Suntŭ numiţĭ *locotenenţĭ la honvedĭ*: sublocotenenţii Petru *Boerŭ* şi Ionŭ *Puşcaşŭ*.

* *

In comitatulŭ *Clujului* s'au încassatŭ în luna lui Aprilie 91,353 fl. în darea directă şi au rĕmasŭ restanţă 507,965 fl.; ér în darea militară s'au încasatŭ 4582 fl. şi au rĕmasŭ restanţă 43,664 fl.

* *

In *Elisabetopole*, comit. Târnavei micĭ, e de ocupatŭ *postulŭ de magistru poştalŭ* cu 1110 fl. léfa anuală, 155 fl. cheltuelĭ de cancelariă, 96 fl. cheltuelĭ de îmânare, 40 fl. cheltuelĭ de reparare a căruţelorŭ poştei şi unŭ pauşalŭ de espedare ce se va hotărî ulteriorŭ. Petiţiile se adresézâ la direcţiunea poştelorŭ în Sibiiu.

* *

Unŭ esemplu de *rolnicia fişpânéscă* ne dă următorulŭ casŭ. Comuna orăşenéscă *Pojunŭ* a ţinutŭ la 7 Maiu n. adunare generală. La ordinea dilei era provocaţiunea ministrului de interne de a plăti comuna 5000 fl., cheltuelile brachiale din 1882 pricinuite de reprimarea turburărilorŭ antisemite. Deórece comuna a făcutŭ înzadarŭ toţi paşii necesarĭ, ca sĕ fiă scutită de plata acestei sume, Magistratulŭ presentă adunării generale, la propunerea protofiscalului, moţiunea d'a depune suma amintită la tribunalŭ şi a intenta erarului procesŭ de provocare. Representanţa aprobă propunerea, dér fişpanulŭ, oprindŭ votarea sub pretextŭ că propunerea e ilegală, disolvă adunarea.

* *

Sâmbătă în 7 (19) Maiu la órele 5 după amédĭ, va fi *împuşcare de plăcere* arangiată de *corpulŭ oficerescŭ* din locŭ în casa de dare la semnŭ de sub Tâmpa. Suntŭ învitate la acéstă petrecere tóte persónele carĭ au fostŭ învitate şi la seratele de danţŭ arangiate în timpulŭ ernei totŭ de corpulŭ oficerescŭ de aci.

* *

Pentru sĕrbătorile Rusaliilorŭ catolice, se dau din tóte staţiunile căilorŭ ferate ungare *bilete de ducere şi'ntórcere* pentru cl. 2 şi 3 până *la Budapesta*, cu reducere de 50%. Biletele suntŭ valabile pentru 10 dile.

Operă în Braşovŭ.

(*„Nachtlager in Granada“* operă de Konradin Kreutzer, esecutată de reuniunea de cântări germană din locŭ.)

Acéstă operă, pe care amŭ anunţat'o la timpulŭ sĕu şi despre alŭ căreia succesŭ, la prima representaţiă de Sâmbăta trecută, am făcutŭ amintire, s'a datŭ până acuma de trei orĭ, mai în urmă Marţĭ în 15 l. c. In tóte trei serile sala teatrului a fostŭ plină de auditorĭ.

Opera „Nachtlager“ este renumită în ce privesce frumósa ei musică plină de armonia şi de melodii gingaşe, ce pĕtrundŭ la inima omului. Esecutarea ei din partea orchestrei orăşenescĭ, a membrilorŭ reuniunei de cântărĭ germane de aicĭ şi a corului de dame, precum am dişŭ, n'a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ.

Atâtŭ în ouvertură precum şi în totŭ decursulŭ actului primŭ şi alŭ doilea escelenta musică dirigiată de d-lŭ Brandner a datŭ o nouă dovadă, că póte sta alăturĭ cu musicele cele mai bune din oraşele capitale.

Câtŭ pentru cântăreţĭ, ei s'au silitŭ din rĕsputerĭ de a satisface rolurilorŭ lorŭ destulŭ de grele. D-şóra *Hiemesch*, ca Gabriela, a cântatŭ fórte bine. Ea scie sĕ-şĭ moduleze vocea cu uşurătate şi mai alesŭ în duetulŭ şi cvintetulŭ din actulŭ întâiu a seceratŭ aplausele publicului. D-lŭ *Orendi*, ca amantulŭ Gabrielei, ni-a presentatŭ unŭ tenorŭ, care a fostŭ la loculŭ sĕu, cântândŭ cu multă esactitate şi pricepere. D-lŭ *Ernst Hintz*, ca vênătorŭ, cu figura s'a bărbătéscă, cu joculŭ sĕu dibaciu şi cu modulaţiunea escelentă a vocii sale, a făcutŭ cea mai plăcută impresiune asupra auditorilorŭ, carĭ l'au şi distinsŭ cu numeróse aplause. Fórte bravŭ au cântatŭ în rolurile mai micĭ şi domnii *Stenner*, *Zillich* şi *Pinkert*.

Corurile au fostŭ de minune. Era o adevĕrată plăcere a le asculta şi costumele frumóse ale damelorŭ nu puţinŭ au contribuitŭ la bunulŭ efectŭ alŭ întregei representaţiunĭ.

Orchestra a sprijinitŭ puternicŭ pe cântăreţĭ şi corulŭ de bărbaţĭ şi dame şi astfelŭ s'a produsŭ unŭ ansamblu ca şi care arare-orĭ se ivesce la producţiunile arangiate de diletanţĭ. Merită totă recunoscinţa pentru bunulŭ succesŭ alŭ operei dirigentulŭ orchestrei şi alŭ corului d. *Brandner* şi celălaltŭ dirigentŭ alŭ corului reuniunei, d. *Frank*, apoi regisorulŭ d. profesorŭ *Römer*.

Opera acésta se va mai representa astădĭ, Joi séra, şi mâne, Vinerĭ în 18 l. c., totŭ în sala teatrului din cetate. La representaţiunile aceste din urmă se vêndŭ şi locurĭ ultime cu 30 cr.

Industria de casă.

II. Partea economică.

(Urmare şi fine.)

Favorurile ocupaţiunei copiilorŭ din poporŭ lipsiţĭ de supraveghere părintéscă de asemenea suntŭ fórte multe şi ponderóse. Imĭ permitŭ a aminti aicĭ pe scurtŭ unele: Ocupându-se astfelŭ de copii cu lucrărĭ plăcute, atrăgĕtóre şi totodată folositóre, se micşoréză vagabundagiulŭ de pe strade, se împuţinéză rĕsfăţurile mişeliile şi faptele imorale, carĭ incomodéză şi scandaliséză mai la totŭ pasulŭ pe publiculŭ trecĕtorŭ, ba ce e mai multŭ, deprinde pe astfelŭ de copii la activitate, făcêndu-i sĕ uite rĕutăţile, de carĭ erau capabilĭ în timpŭ de neocupaţiune şi astfelŭ îşĭ vorŭ însuşĭ şi unŭ isvorŭ de câştigŭ pentru viéţă.

Pe basa motivelorŭ înşirate mai susŭ îmĭ iau decĭ voiă a espune deosebitei atenţiunĭ a M. Onoratului comitetŭ şi sinodŭ parochialŭ următórele propunerĭ:

a) M. Onoratulŭ comitetŭ şi sinodŭ parochialŭ sĕ binevoiéscă a stărui, ca chiar cu începutulŭ anului scol. viitorŭ sĕ se întroducă lucrulŭ de mână [industria poporală] în şcólele nóstre elementare.

b) M. Onor. Comitetŭ şi sinodŭ parochialŭ sĕ binevoiéscă a institui în permanenţă unŭ cursŭ [asilŭ] specialŭ de lucru pentru băeţii lipsiţĭ de supraveghiare părintéscă şi pentru adulţĭ.

Instrucţiunea în şcólă va fi dată de învĕţătorĭ, după ce se vorŭ face paşii necesarĭ, ca aceştia sĕ îşĭ însuşiască mai întâiu înşişĭ acele cunoscinţe. Unu planŭ anumitŭ se va face la timpulŭ sĕu.

La pregătirea unui planŭ specialŭ pentru cursulŭ de copii, lipsiţĭ de supraveghere şi pentru adulţĭ se vorŭ lua ca punctŭ de mânecare normele asilelorŭ de băieţĭ din Lipsca, carĭ suntŭ publicate în anumite raporturĭ. Dupăce dispunemŭ de unele unelte, carĭ suntŭ deja procurate pentru cursurile precedente, spese se vorŭ face pentru materialulŭ de lucratŭ, pentru încălditulŭ şi luminatulŭ şcólei s. a.

In fine, după micile prestaţiunĭ, făcute în anulŭ trecutŭ şi în anulŭ presentŭ în direcţiunea lăţirii industriei de casă la poporulŭ nostru de aicĭ, credŭ a fi satisfăcutŭ angagiamentului, ce mi-lŭ luai asupră-mĭ prin representaţiunea mea de dto Braşovŭ 15 [27] Februarie 1887, adresată Multŭ Onoratului Sinodŭ parochialŭ alŭ acestei s-te biserici, rĕmânêndŭ la buna apreciare a M. Onoratului comitetŭ şi Sinodŭ parochialŭ pentru viitorŭ dispoşiţiile desfăşurate mai susŭ.

In urma acésta îmĭ iau voiă cu acéstă ocasiune a da viă espresiune deosebitei mele satisfacţiunĭ şi mulţămite pentru încrederea, cu care am fostŭ dăruitŭ prin aplacidarea modestelorŭ mele propunerĭ şi angajamente din trecutŭ şi prin oferirea sprijinului binevoitorŭ şi plinŭ de interesŭ, de care me făcui părtaşŭ din partea stimabilelorŭ persóne conducĕtóre ale susmenţionatei biserici. Fiă, ca miculŭ începutŭ, făcutŭ pe terenulŭ rĕspândirii industriei de casă la multŭ cercatulŭ nostru poporŭ, sĕ servéscă de bunŭ augurŭ pentru cele mai bogate resultate în viitorŭ!!

Pe lângă acestea rĕmânŭ
Alŭ Multŭ Onoratului comitetŭ şi Sinodŭ parochialŭ

Braşovŭ, 1 [13] Aprilie 1888.

Cu deosebitŭ respectŭ
George Moianŭ, învĕţătorŭ.

Din acestŭ raportŭ alŭ d-lui Moianŭ nu mai póte fi îndoielă, că comitetulŭ şi sinodulŭ parochialŭ s'a convinsŭ deplinŭ de folósele instruirei industriei de casă şi lăţirei ei între poporŭ. De o parte acestuia i-se dă unŭ isvorŭ sigurŭ de venite, fără a avé nevoiă de vre-unŭ capitalŭ; de altă parte copii de şcólă şi cei lipsiţĭ de supraveghiarea părinţilorŭ, în locŭ de a umbla pe drumurĭ şi a se espune la nenorocirĭ, găsescŭ o ocupaţiune plăcută şi folositóre.

Rĕmâne decĭ ca propunerile făcute de d-lŭ Moianŭ sĕ se pună în esecutare, décă e vorba ca sĕ se facă încă unŭ lucru bunŭ pentru poporulŭ din Scheiu, care, precum cu toţii scimŭ, duce adĭ dile destulŭ de grele.

Intâmplărĭ diferite.

Secuiu romanisatŭ. Pe tinerulŭ Sándor János din Covasna ilŭ dusese tatăsĕu încă de micŭ în România. Acolo crescŭ mare şi se făcŭ feciorŭ holteiu. Sosindŭ timpulŭ recrutărei, fŭ rechiămatŭ în patriă şi fŭ assentatŭ. Lui Sándor János însĕ nu-i mai plăcea satulŭ nascerei sale şi, setosŭ de apa Dâmboviţei, pândi ocasiunea binevenită pentru a se reîntórce în noua lui patriă. Acolo fŭ de asemenea înrolatŭ la miliţiă şi se făcŭ din elŭ unŭ dorobanţŭ voinicŭ, ajunse căprarŭ. Ca ostaşŭ românŭ fŭ trimisŭ dilele aceste ca sentinelă la vama Buzĕu. De aci păşi pe pĕmêntulŭ „maghiarŭ“ cu scopŭ ca sĕ bea puţină apă. Gendarmii ungurescĭ, carĭ anume pândiră ocasiunea acésta, prinseră pe bietulŭ Secuiu şi-lŭ duseră în Covasna, unde fŭ arestatŭ. La tóte întrebările ce i se punŭ, rĕspunde negativŭ. Négă că elŭ ar fi fugitŭ de aicĭ în România, négă că e născutŭ în Covasna şi négă şi aceea, că ar fi astădĭ, orĭ că ar fi

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

12

Din viéţa şi scrierile lui

Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

VIII.

Pe timpulŭ acesta cade şi a doua călĕtoria a lui în Frankfurt şi încă spre a face logodna cu tînĕra damă. Mai nainte de tóte se cugeta cum sĕ-şĭ adune unŭ capitalŭ, fiă câtŭ de micŭ, pe care elŭ şi următorii sĕi sĕ se pótă rădima. 4000 fl. suma de care putea fi asiguratŭ, îi era pré puţinŭ; credea ce e dreptŭ că fiitórea soţiă va întregi suma recerută pentru susţinerea familiei, dér totuşĭ nu era pe deplinŭ sigurŭ. După ce încheiă în Stuttgart unu contractŭ cu Cotta, în virtutea căruia elŭ în schimb pentru vinderea operilorŭ sale căpătă 20,000 fl., merse la Frankfurt.

Din timpulŭ câtŭ a petrecutŭ elŭ acolo numai atâta scimŭ, câtŭ ne împărtăşesce Evers, celebrulŭ musicantŭ şi amiculŭ lui Lenau. „Evers l'a privitŭ odată din feréstră chiar când Lenau era în colţulŭ stradei. Faţa lui strălucea de bucuriă, aşa încâtŭ lui Evers i-se păru unŭ lucru cu totulŭ estraordinarŭ. Mai târdiu însuşĭ Lenau 'i vorbia lui Evers cu atâta sinceritate şi simpatiă, încâtŭ acestuia i-se părea că pĕmêntulŭ îi este lui Lenau adevĕratŭ raiu. Evers împărtăşi acésta nevestei sale. Acésta cunoscêndŭ relaţiunile lui din Frankfurt se îndoi că Lenau ar fi putută cădea în astfelŭ de rătăcire. Se póte că — dicea ea — pe Lenau ilŭ vorŭ fi momitŭ sĕ crédă în avuţia miresei sale. In urmă chiarŭ tînĕra femeia ilŭ încunosciinţă, că mamă-sa i-a descoperitŭ, cumcă nu póte sĕ-i dea atâta destre câtŭ póte poftesce elŭ; acésta se făcŭ chiar atuncĭ când Lenau la tóte se gândea numai la repăşire nu, şi acésta ilŭ despoiă de acea speranţă liniştitóre care l'a făcutŭ se se încrédă atâta în ea şi elŭ. Din causa acésta, Evers când se întâlni cu Lenau, ilŭ vĕdŭ pe acesta a fi fórte supĕratŭ. Acésta a fostŭ ultima radă din viéţa lui, care însĕ s'a topitŭ ca ilusiile tinereţelorŭ omenescĭ. Nimenĭ nu-şĭ póte închipui schimbarea grozavă ce s'a făcutŭ în sufletulŭ şi inima lui Lenau dupăce şi acéstă ultimă radă i-a dispărutŭ.

IX

Trecemŭ la cea mai nefericită fasă din viéţa nenorocitului poetŭ, la isbucnirea bólei sale. După lunga întunecime, care a dom nitŭ peste sufletulŭ lui, a urmatŭ acea nópte negră, care l'a stăpânitŭ până la finea vieţii. Despre acésta catastrofă finală suntemŭ siliţĭ a ne da sémă înainte de ce amŭ urmări cu atenţiune întêmplarea înfricoşată ce a cădutŭ asupra lui, esplicându-ni-o din relaţiunile vieţii lui de mai nainte. Trista întêmplare o aflămŭ istorisită în cartea: „Lenau in Schwaben, aus dem letzten Iahrhundert seines Lebens,“ scrisă de Mme Emma *Niedorf*, martoră oculară ale acelorŭ întêmplărĭ. Celea ce ni le împărtăşesce acéstă femee de cultură înaltă (femeea colonelului Suckow aşa suntŭ de însemnate, încâtŭ nu putemŭ lăsa din ele aprópe nimicŭ. Prima încunosciinţare ni-o face în:

2 Octomvrie.

„Niembsch îndată după sosirea sa se simţi puţinŭ cam rĕu. Nervii lui erau preste mĕsură agitaţĭ. In dilele acestea a şedutŭ cu posesorulŭ sĕu la masa comună dela dejunŭ. Vorbia despre grijile căsĕtoriei, când deodată sare dreptŭ în susŭ şi împinge farfuria cu filigenulŭ dinaintea sa. Elŭ simţia în o parte a feţei unŭ felŭ de apĕsare rece şi fiorósă. Se repedi c'o săritură spre oglindă. O parte a obrajilorŭ 'i era cu totulŭ amorţită şi totŭ aşa i-a rĕmasŭ până în fine.

Impregiurarea acésta îi făcea esteriorulŭ uritŭ, ceea ce pentru elŭ, care voia se se însóre, în momentele de faţă era unŭ lucru hotărîtorŭ. Aceste suntŭ cele dintâiu semne rele. Chiar şi sosirea lui aicea s'a întêmplatŭ în timpŭ nefavorabilŭ. Rĕcéla, care a căpĕtat'o în nopţile trecute pe Dunăre, încă a contribuitŭ multŭ la nenorocirea lui. Casulŭ acesta influinţă în modŭ hotărîtorŭ asupra amicului nostru. „M'a lovitŭ guta, — dicea elŭ aiurindŭ — sunt neputinciosŭ“. Demonii aceştia multŭ ilŭ nelinişteau, până când a cădutŭ în desperare, ceea ce în urmă a degeneratŭ în hypocondrie. Niemsch se vede a pătimi. Elŭ niciodată nu voia sĕ mai revadă Viena şi pe o femeiă pe care elŭ în Germania o ţinea în privinţa spirituală de cea dintâiu, căreia i-a sacrificatŭ tóte comorile-i interne în cea mai desĕvêrşită taină. Acésta nu-lŭ lăsa se fiă liberŭ. Era ceva demonicŭ. Inima lui mereu — mereu şi-o simţia sdrobită... Sĕ purta cu cea mai mare compătimire faţă de biata Maria a cărei ochĭ voiau sĕ-i causeze bucuriă şi buzele ei zîmbetŭ. Biata fată 5 anĭ de dile ilŭ pădi lângă patŭ. Poetulŭ ar fi voitŭ bucurosŭ sĕ-i redée tinereţa ş'acum s'o facă érăşĭ apĕrătórea lui lângă patulŭ sĕu de suferinţe. Din óră în óră o aştepta: era pregătitŭ. Casa lui era ordinată, chiar şi cununa de miresă e gata. Niembsch îşĭ făcea închipuire fórte frumósă despre căsĕtoria şi însemnătatea ei“.

fostŭ vre-odată de origine Secuiu. Unguresce dice că nu scie şi numai românesce vré sĕ vorbéscă. Aducêndu-i-se înainte mamă-sa, acésta recunoscù în dorobanţulŭ românŭ pe fiiulŭ sĕu, care cu 5 anĭ înainte de asta trecù în România, fiiulŭ însĕ se lapĕdă de mamă-sa dicêndŭ că n'o cunósce. Aşa ne istorisescŭ acésta diarele unguresci.

Lupĭ. La 8 Maiu n., în timpulŭ unei furtunĭ, nisce lupĭ au datŭ năvală asupra unei turme de oi pe teritoriulŭ Huedinului şi au sfăşiatŭ o oiă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Budapesta, 17 Maiu. Comisarĭ regescĭ la cele şese comisiunĭ mixte ce se vorŭ numi, pentru ca sĕ esecute lucrările de mapare, necesare pentru stabilirea definitivă a graniţei ungaro-române, e numitŭ comitele suprem din Braşov, Bethlen. In dilele acestea se vorŭ numi şi comisarii românĭ, rĕmânêndŭ apoi ca la 15 Iunie comisiunile sĕ 'şĭ încépă lucrările.

Berlinŭ, 17 Maiu. Imperatulŭ a lucratŭ înainte de amédĭ, s'a preumblatŭ după amédĭ o oră prin parcŭ.

Pentru judecarea situaţiunei generale politice nu e nimicŭ nou. Scirile din Asia centrală suntu urmărite cu atenţiune.

Mĕsurile de represalii anunţate erĭ contra Franciei constau deocamdată în supraveghiarea cea mai ageră a graniţelorŭ.

Bucurescĭ, 17 Maiu. Consiliulŭ comunalŭ din Iaşi a fostŭ disolvatŭ.

Academia Română.

Insciinţare.

[Fine.]

IV. *Premiulŭ Statului Lazărŭ*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1889 celei mai bune lucrărĭ în limba română asupra următorului subiectŭ:

„*Studiulŭ vinurilorŭ din România din punctulŭ de vedere economicŭ şi alŭ compositiunii lorŭ chimice*“.

Manuscrisulŭ va trebui sĕ cuprindă materia pentru circa 300 pagine de tiparŭ în 8° garmondŭ.

Terminulŭ presentării manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decemvre 1888.

V. *Premiulŭ Asociaţiunii Craiovene pentru desvoltarea învĕţămêntului publicŭ*, în sumă de lei 1.500, se va decerne, în sesiunea generală din anulŭ 1890, celei mai bune cărţi didactice în limba română din câte se vorŭ fi tipăritŭ dela 1 Ianuarie 1887 până la 31 Decemvre 1889. Acéstă dată este şi termenulŭ extremŭ alŭ depunerii la cancelaria Academiei, în 12 exemplare, a cărţilorŭ propuse pentru concursŭ.

VI. *Premiulŭ Statului Eliade-Rădulescu*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1890, celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următorului subiectŭ:

„*Istoria şcolelorŭ în ţĕrile române în prima jumĕtate a secolului XIX până la anulŭ 1864*“.

Terminulu presentării manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decemvre 1889.

VII. *Premiulŭ Statului Lazărŭ*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1890 unei cărţĭ scrise în limba română, cu conţinutŭ sciinţificŭ, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuariu 1888 până la 31 Decemvre 1889, séu celei mai importante invenţiunĭ sciinţifice făcute dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1889.

VIII. *Premiulŭ Alexandru Ioan Cuza*, de 10,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următorului subiectŭ:

„*Istoria Românilorŭ dela Aurelianŭ până la fundarea Principatelorŭ*“.

Termenulŭ presentărei manuscriselor va fi 30 Noemvre 1890.

IX. *Premiulŭ G. San-Marin*, în suma de 1500 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celei mai bune lucrărĭ asupra următorului subiectŭ:

„*Consideraţiunĭ asupra comerciului României cu ţĕrile străine atâtŭ la Orientŭ câtŭ şi la Occidentŭ începêndŭ cu secolulŭ alŭ XVI-lea până la anulŭ 1860*“.

Termenulŭ presentării manuscriselorŭ la concursŭ va fi 31 Decemvre 1890.

X. *Premiulŭ Statului Lazărŭ*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1891 celei mai bune lucrărĭ în limba română asupra următorului subiectŭ:

„*Igiena ţĕranului română. Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale Ţĕrei şi în diferite timpurĭ ale anului.*“

Termenulŭ presentării manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decemvre 1890.

XI. *Premiulŭ Statului Eliade Rădulescu*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1892, celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următorului subiectŭ:

„*Nascerea şi înmormêntarea la Românĭ. Datine şi credinţe*“.

Termenulŭ presentării manuscriselorŭ la concursŭ va fi până la 31 Decemvre 1891.

XII. *Premiulŭ E. Hagi-Vasile*, de 5000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anulŭ 1894, unei cărţĭ scrise în limba română şi publicată în timpulŭ dela 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decemvre 1893, alŭ cărei cuprinsŭ va fi:

Istoria comerciului la Românĭ, séu starea actuală a comerciului în România, séu studii asupra legislaţiunei comerciale în statulŭ românŭ, séu orĭ-ce alte subiecte privitore la comerciulŭ românŭ.

NB. Manuscrisele lucrărilorŭ puse la concursurile premiilorŭ de sub N-rii IV, VI, VIII, IX, X, XI şi XII se vorŭ presenta anonime, purtândŭ o devisă, care va fi reprodusă pe unŭ plicŭ sigilatŭ conţinêndŭ numele concurentului.

Academia îşĭ reservă dreptulŭ de a tipări în publicaţiunile sale lucrările ce se vorŭ premia.

Premiile se vorŭ da autorilorŭ numai după tipărirea lucrărilorŭ premiate.

Sciri poliţienesci.

In nóptea de 15 spre 16 Maiu n., servitórea Ana Szabo, aflătóre în serviciulŭ vĕduvei Luisa Fahrmann, spărgêndŭ unŭ dulapŭ, a furatŭ mulţime mare de rufe şi încălţăminte.

Adĭ servitórea Kork Barbara, care a furatŭ stăpânului ei, cofetarului de aci Constantin Popŭ, de mai multe orĭ sume mai micĭ de banĭ, fù predată judecătoriei penale.

ULTIME SCIRĬ.

După raporte din Londra către „National-Zeitung,“ scirile din Afganistanŭ suntŭ aşa de nefavorabile, încâtŭ guvernulŭ englezŭ chibzuesce asupra eventualei necesităţĭ d'a ocupa Cabulŭ. Uneltirile rusescĭ în Asia centrală provócă a se lua mĕsurĭ de precauţiune.

In cercurile instruite din Berlinŭ, dice „Fremdenblatt,“ situaţiunea generală se arată totŭ ca neamicală. Pe lângă dispoziţiunea contra Rusiei, se ivesce acum şi o iritaţiune óre-care în contra Franciei. Diferitele comunicărĭ ale foiei „Nordd. Allg. Zeitung“ asupra modului cum suntŭ tractaţi Germanii în Francia se potŭ considera ca presemne: se crede, că în celŭ mai apropiatŭ timpŭ vorŭ urma şi alte mai multe manifestaţiunĭ accentuate contra Franciei.

Consiliulŭ imperialŭ rusescŭ a primitŭ proiectulŭ d'a se înfiinţa o bancă agrară în Polonia, care sĕ dea împrumuturĭ numai persónelorŭ de origine rusă, polonă şi litvană. Foile rusescĭ accentuéză marea insemnătate a băncii şi pentru Galiţia. Faţă cu Austria, dicŭ ele, în casŭ de conflictŭ Rusia are o puternică armă morală.

Cercurile diplomatice din Parisŭ consideră, că preocupările manifestate de Englesĭ în privinţa apĕrării lorŭ naţionale suntŭ fictive şi că ele au de scopŭ sĕ obţină votulŭ parlamentului şi aderarea ţĕrii pentru creditele menite la intervenirea Engliterei într'unŭ viitorŭ resbelŭ europênŭ.

Corespondentulŭ berlinez alŭ lui „Standard“ pretinde, că temerile de resbelŭ au reluatŭ nascere la Berlinŭ, din causa nefolosirii silinţelorŭ date de Germania pentru a restabili relaţiunile amicale ale imperiului cu Francia şi Rusia.

DIVERSE.

Fecunditate estraordinară. Primarulu din Castagnola, cantonulŭ Tessinului, a avutŭ Lunĭ o surprindere căreia nu i-se póte dice că a fostŭ plăcută. Cocóna d-sale i-a născutŭ şése copii vii. Bravo primărésă! Dér puii aceştia au muritŭ unulŭ după altulŭ, curêndŭ după nascerea lorŭ. „L'independance belge,“ de unde luămŭ notiţa, dă icasulŭ acesta ca unŭ faptŭ ce va interesa sciinţa, căcĭ probabilŭ antropologia nu va mai fi oferitŭ până acum unŭ esemplu de asemenea parturiţiune multiplă. De altmintrelea evenimentulŭ e interesantŭ şi din altŭ punctŭ de vedere: ce frumosŭ lucru esemplulŭ datŭ de soţia unui primarŭ numelorŭ din comuna administrată de soţulŭ ei! Nenorocirea e, că esemplulŭ a fostŭ deşertŭ.

—x—

Esperimentele dela Châlons. Deşi ne este imposibilŭ de a da detaliĭ precise asupra tirului ce a avutŭ locŭ la poligonulŭ dela Châlons în presenţa ministrului de resbelŭ, totuşĭ putemŭ spune, că resultatele au interesatŭ prea multŭ pe oficerii generalĭ, carĭ însoţéu pe d. Freycinet. In acéstă nóuă fasă a luptei de atacŭ contra apĕrărei — ataculŭ represintatŭ aicĭ prin tunŭ, apĕrarea prin cupole cuirasate şi lucrărĭ de betonŭ — tunulŭ a arĕtatŭ o astfelŭ de putere de distrucţiă, încâtŭ nu este aşa prea mult de nouele procedurĭ de apĕrare pentru a restitui fortificaţiunilorŭ nóstre vechia lor eficacitate. Trebue aşa dér ca arta inginerului militarŭ se se modifice radicalmente pentru a pune la adăpostŭ de o ruină repede şi sigură fortificaţiunile pe carĭ le edifică, de loviturile proiectilelorŭ de oţelŭ încărcate cu melinită. S'au trasŭ la Chârlons obusurĭ de calibru diversŭ şi tóte au causatŭ marĭ stricăciunĭ. Este unŭ faptŭ la care puterile militare ar trebui se gândéscă pré multŭ. Astădĭ Europa póte mobilisa milióne de ómenĭ, de fiă-ce statŭ a construitŭ cu marĭ cheltuelĭ vaste fortăreţe pentru a opri mersulŭ armatelorŭ inamice. Mai departe decâ, aşa cum suntŭ, aceste fortăreţe nu potŭ resista noilorŭ proiectile, la ce servescŭ ele? Acésta e cestiunea ce trebue a se pune. Astfelŭ trebue a se regreta sumele enorme cheltuite pentru a crea unŭ sistemŭ defensivŭ pote prea întinsŭ: dér cine putea sĕ prevadă că puţina eficacitate ar fi aşa de repede pusă în reliefŭ?

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 16 Maiu st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.58
Argintŭ românescŭ .	„	8.50	„	8.51
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	103.—	„	104.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.60
Renta de hârtia 5%	85.40
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare .	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostu ungare (1-ma emisiune) . .	94.80
Amortisarea datoriei căiloru ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostu ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.05
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	98.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ urgurescŭ	121.60
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	279.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	277.75
Renta de hârtiă austriacă	78.40
Renta de argintŭ austriacŭ	80.30
Renta de aurŭ austriacă	104.50
Losurĭ din 1860	133.60
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	872.—
Mărcĭ 100 imp. germane	62.75
Londra 10 Livres sterlinge	126.90
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	126.90

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Din dilele următóre nu ne spune nimicŭ, ci numai din:

13 Octomvre.

„Niembsch în séra dilei acesteia a fostŭ în mijloculŭ nostru, aşa de vorbăreţŭ, aşa de prietinosŭ, dér nu-l puteamŭ face voiosŭ de locŭ. Era o căldură năduşitóre; liniştea lui era întocmai ca liniştea ce premerge unui viforŭ înfricoşatŭ. Elŭ trăda o luptă internă mare. Vorbia ca şi când ar fi cuprinsŭ de frigurĭ. Uneorĭ era copilăreţŭ, şi vorbele lui erau aşa ca şi când le-ar fi adresatŭ sieşĭ, nu altora. De comunŭ era flecărosŭ. Adeseorĭ isbucnia spiritulŭ sĕu vechiu. Aceste rade asupra mea făceau totdeuna impresiunea unui sóre în apunere... Privirea ochilorŭ lui era privirea unui muribundŭ. Elŭ cetia multŭ şi cu deosebire secăturĭ, precum: poesiile lui Stern din Pojan, carĭ au apărutŭ prin anii douedecĭ, fără de nicĭ o valóre literară. Noi amŭ rîsŭ cu toţii. După aceea luă în mână cântecele cele nouĕ ale lui Heine. „Amicii noştri! — aşa se esprimă elŭ — pe o lature e Dumnedeu, pe cealaltă...“ Adeseorĭ avea poftă de călĕtoriă. „Voesc sĕ merg în Ischl“, dicea elŭ. Altădată descria cu esactitate admirabilă şi cu bucuriă copilăréscă săniările ce le-a făcutŭ. „Când în nopţile de arnă luna se ridică luminândŭ câmpia albă şi piscurile munţilorŭ, câtŭ este ea de plăcută şi ce sĕrbătorescă privelisce e atuncĭ,“ dicea elŭ. Elŭ totŭ mai bine simţia că Carpaţii au o frumseţă estraordinară cu care nu se póte asĕmĕna frumseţa nicĭ unei regiunĭ.... I-s'a recomandatŭ o casă forte eftină în Mödling lângă Viena. Cu mai puţinŭ focŭ îşĭ aducea aminte de aceea, că astădĭ copii Contelui Alexandru dimpreună cu îngrijitorulŭ curţii au fostŭ la elŭ. S'a bucuratŭ cu atâtŭ mai multŭ, când a vedutŭ pe Eberhardt. „Trebue se concedĭ, îi dise Lenau, ca se-ţĭ dicŭ *tu* şi decă ai fi orĭ câtŭ de mare. Şi tată-lui tĕu i-am disŭ *tu*.“ Ér când începù a-mĭ vorbi mai departe era aşa de îndemânaticŭ şi sĕrbătorescŭ. Nervii au o regiune órecare — dicea elŭ — ce trebue sĕ rĕmână necunoscută, sfântă: o adêncime în care totdeuna trebue sĕ domnéscă linişte, secretulŭ celŭ mai mare. Dér pe mine durerile m'au sguduitŭ până la temelia nervilorŭ, unde trebuia sĕ domnéscă liniştea şi pacea. Inse şi aicĭ acum furnică totulŭ. Astfelŭ îmĭ judecŭ eu bóla mea.“ La plecare era plăcutŭ şi c'o prietiniă intimă îmĭ întinse mâna“.

(Va urma.)

Bursa de Bucurescĭ.
Cotă oficială dela 30 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	91—	92.¼
Renta rom. amort. 5%	89.—	90.¾
Renta convert. 6%	90.—	90.¾
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	35.—	38. -
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
" " " 5%	89.¾	70.¼
" " urban 7%	103.—	103.½
" " " 6%	96.—	97.—
" " " 5%	85.½	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei	—.—	—.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—.—	—.—
Ac. de asig. Națională	—.—	—.—
Auru contra bilete de bancă	15.¾	16.—
Bancnote austr. contra auru	2.—	2.2—
Aurŭ contra argintu seu bilete	15.¾	16.—
Florinŭ valóre austriacă	2.—	2.2

☛ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Al brecht & Zillich.

Sz. 4062—1888.

Pályázat.

Brassó városánál nyugdijazás folytán megüresedett évi 500 frt. fizetés és 100 frt. lakbérrel javadalmazott 1-ső esetleg 2-ik városi orvosi állás betöltése czéljából pályázat hirdettetik.

A városi orvos teendői Brassó város szabályrendelete 273 §-ában vannak körülirva.

Felhivatnak pályázni ohajtók, hogy okmányokkal szabályszerüen felszerelt folyamodványaikat f. évi Iunius 10-éig Brassó város tanácsánál nyujtsák be.

Brassó 1888 Aprilis 30-án.

Roll Gyula,
kir. tan. aliánsp

55,3—2

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei," precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888
la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pre dumineci, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cui cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sĕtenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Îndreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culto și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.